

kirjaamo@metsa.fi

Lausunnonantaja:

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri
Kansankatu 8, 96100 Rovaniemi
lappi@sll.fi, 040 – 823 2443

Lausunto Lapin luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelman (2019-2024) luonnoksesta

Kiitämme lausuntopyynnöstä ja annetusta lisäajasta 26.2.2019 saakka.

Suomen luonnonsuojelupiiri osallistui luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelman sidosryhmätyöskentelyyn. Sidosryhmien edustajien puheenvuoroissa tuli voimakkaasti esille huoli metsäluonnon monimuotoisuuden heikkenemisestä ja eri osapuolten näkemyksissä painotettiin luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja ennen kaikkea parantamisen tärkeyttä. Katsomme, että tätä sidosryhmien painottamaa asiaa ei ole riittävällä tavalla huomioitu Lapin luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelman luonnoksessa.

Suomen uhanalaisista lajeista noin 36 prosenttia elää ensisijaisesti metsissä. Viljellyn metsän lajimäärä ei vastaa luontaisen metsän monimuotoisuutta. Metsätalous on kestävää vasta kun metsien ja metsissä elävien lajien tilanne on hyvä. Avohakkuiden määrän kasvattaminen lisää entisestään metsistä riippuvaisten lajien ahdinkoa. Avohakkuilla ei myöskään ole sosiaalista hyväksyntää. ¾ kansalaisista vastustaa metsien käsittelyä avohakkuumenetelmällä. Erityisesti Lapissa, jossa metsänviljelyn kannattavuus on heikkoa, tulisi siirtyä päätehakkuista jatkuvan kasvatuksen menetelmiin. Viljellyn metsän pinta-alan suhde verrattuna luontaisesti uudistuviin metsiin on nykyisellään aivan liian suuri eikä monimuotoisuuden heikkenemistä pystytä estämään nykyisillä käytänteillä. Metsänkäsittelymenetelmien suhde tulisi siis kääntää toisinpäin ja muuttaa jatkuvan kasvatuksen menetelmät metsätalousmailla vallitsevaksi käytännöksi.

Metsänhoitotoimenpiteet, siihen sisältyvät avohakkuut, maanmuokkaus ja ojitukset, ovat aiheuttaneet Metsä-Lapin ja Kainuun latvavesien, purojen ja jokien tilan voimakkaan heikkenemisen. Metsien käsittely on monilla alueilla ainoa ihmisperäinen kuormitustekijä. Viranomaisten selvitysten mukaan metsätalouden kuormitus Lapissa on koko ajan kasvanut eikä riittäviä toimenpiteitä kuormituksen vähentämiseksi ole siis tehty. Karkea arvio on, että metsätalouden vaikutuspiirissä olevilla alueilla noin puolet purovesistä on kunnostuksen tarpeessa. Vesistöjen tila on lyhyesti sanottuna nykyisin surkea. Taimenten ja harjusten kannat ovat romahtaneet murto-osaan alkuperäisestä tasostaan. Entiset kutusoraikot ovat peittyneet lietteeseen metsämailta tulevien valumien seurauksena. Metsähallitus ei ota riittävää vastuuta vesien kuormituksen pienentämisestä ja kunnostuksesta. Ei riitä että tierumpuja laitetaan vaelluskalaesteiden purkamiseksi, vaan liettyneet vesiuomat on myös kunnostettava ja muutettava metsien käsittelymenetelmät sellaisiksi, että kuormitus vesistöihin olisi mahdollisimman vähäinen.

Lopuksi todettakoon, että kaikki luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelman kestävän kehityksen mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet kompastuvat siihen, että valtiovallan metsähallitukselle määräämät tulostavoitteet ja hakkuumäärät on nostettu epärealistisen korkealle tasolle. Hakkuut eivät ole missään tapauksessa kestävällä tasolla vaan hakkuutavoitteiden edellyttämä toiminta heikentää metsien monimuotoisuutta entisestään. Katsomme, että tulostavoitteet vesittävät kokonaan luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelman keskeisen tavoitteen. Valtion maiden ja vesien monipuolinen kestävä hyöty ei toteudu ilmoitetuilla hakkuutavoitteilla.

Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piirin puolesta

puheenjohtaja Seppo Aikio

toiminnanjohtaja Anna Bagge